

A dolgozó
magyar nép
kegyelettel adózik
Lenin szellemének

A lenini nemzetiségi politika jogegyenlőségünk biztosítója

1924 január 21-én délután 6 óra 50 perckor lehunyta a szemét az a férfi, aki ahogyan Henri Barbusse a róla írt művében megállapítja, „legtöbbet tett az emberekért”. Meghalt Lenin Iljics Vladimir.

Lenin lángész volt. Hatalmas egyénisége rányomta bélyegét egy egész korszak politikai, gazdasági, társadalmi és kulturális fejlődésére, történetére. Csodálatosan egybeforrt benne az önálló gondolkodó, aki kiegészítette és folytatta Marx tanítását, a korszakos politikai harcossal és szervezővel. Mint a gyakorlati szocializmus megteremtője megalkotta a bolsevik pártot a világtörténelem eme új típusú pártját, amely egyben új embert és új munkástilust, a bolsevik embert, és a kommunista munkásművet adta. Sztalin, Lenin leghívebb tanítványa és legközelebbi munkatársa mondta erről Lenin temetése alkalmával tett fogadalomban: „Mi, kommunisták, különleges alkatú emberek vagyunk, minket más anyagból gyúrtak. Mi vagyunk azok, akik a nagy proletár hadvezér hadseregét, Lenin hadseregét alkotjuk. Semmi sem magasabb annál a megismereténél, mint ehhez a hadsereghez tartozni. Semmi sem nagyobb tisztesség, mint az a cím, hogy annak a pártnak vagyunk a tagjai, amelynek alapítója és vezetője Lenin”.

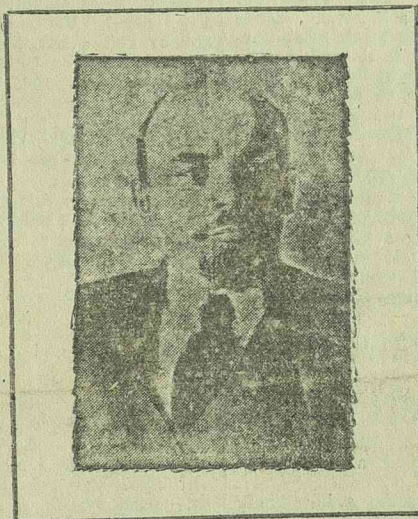
Lenin politikai, gazdasági és társadalmi eszméi alapot öltöttek a földkerekség egyhatodát tevő Szovjetszövetségben, ahol az ő tanításai és a proletárium áldozatos, következetes harca folytán megvalósult a szocialista társadalom: „mindenkitől képességei szerint, mindenkinek munkája szerint”.

Társadalompolitikai szempontból a két leghatalmasabb eredmény, amelyet Lenin Iljics Vladimir, a bolsevik párt megalapításával s ennek következtetés harcaival megvalósított: az embernek ember által való kizsákmányolása megszüntetése, továbbá a nemzetiségi elnyomás felszámolása.

A forradalom előtti Oroszország technikai téren elmaradott, gazdaságilag a nyugati európai államoktól függő ország volt. Ez a technikai elmaradott, kisméretű, tönkretett ország rövid idő alatt hatalmas felett írt, s a világon a legtekélyesebben felszerített mezőgazdasággal rendelkező ország lett. Az egész felnőtt lakosság ír és olvas, a kultúra ered-

ményei a legszelebb népi tömegek tulajdonában vannak. A Szovjetszövetség olyan óriási utat tett meg, amelyhez a legfejlettebb kapitalista államnak is sok évtizedre lett volna szüksége. A törté-

Szinte hétköznapiak tűnik azt állítani Leninről, hogy demokrata volt. A nemzetiségi kérdés megoldásáról írva, mégis szükséges ismételn ezt, a „Szer-

nelemben eddig ismeretlen ugrás volt ez az elmaradottságból a haladás felé.

A kizsákmányoló osztályok megsemmisítése a szovjet rendszer teljes győzelmét jelentette a nemzetgazdaság valamennyi területén. A szocialista tulajdonjog a termelési felszerelésekre és eszközökre, az új társadalom megrendíthetetlen alapja lett. Első ízben jött létre olyan gazdasági rend, amely nem ismer válságokat és munkanélküliséget, hanem megadja az ország polgárainak az anyagi és kulturális jólét minden lehetőségét. Az új rend fordulatot hozott az embereknek a munkáról alkotott felfogásában. A munka nem lenézett, súlyos nyűg többé, hanem a becsület és dicsőség, a kiállítás és hősiesség ügye. A munkások, kolhozparasztek és értelmiségiek milliói önfeláldozó munkájukkal bizonyosságot tettek Sztalin szavai mellett, hogy a szocializmus a munkán épül, „a szocializmus és a munka elválaszthatatlan egymástól”. A szocialista ipar, a szocialista termelés gigantikus fejlődése, amely a negyedik ötéves terv végére megteremt a kommunista társadalmat, a virágzó szocialista mezőgazdaság, kultúra, a technika és tudomány egyszerű kibontakozása, mind a lenini eszme páratlan megvalósulásának az eredménye.

naja Pravda” című lapban írta Lenin, ahogyan a „Kritikai jegyzetek a nemzetiségi kérdéshez” című munkájában megemlíti, „a nemzetiségi kérdésben egyetlen megoldás létezik, a következetes demokrácia”.

Lenin tanúja volt az oroszországi nemzetiségek elnyomásának. Politikai ténykedésének első napjától fogva a cári uralom elleni harcot összekötötte Oroszország elnyomott népei felszabadításának ügyével. Lenin, aki orosz volt, a legnagyobb hévvel reagált minden nemzetiségi elnyomásra és jogfosztásra. Igen sűrűn hangzott Marx szavai: „Nem lehet szabad az a nép, amely más népeket elnyom”. Hirdette, hogy egy nagy nemzet becsületével és méltóságával összeférhetetlen a kicsiny és gyenge népek elnyomása. A nagy nemzetnek bizalmat kell keltenie maga iránt — írta — azzal, hogy a népek egyenlőségének és szabadságának elismerését magáévá teszi. Olyan politikát követ, amely a nagy és kis nemzetek, az erős és gyenge népek együttérzésén és kölcsönös megsegítésén nyugszik. Lenin 1914-ben ezt írta: „Mi, orosz munkások, minden áron szabad, független, demokratikus országot, köztársaságot akarunk. Ezen országnak a szomszédokkal való kapcsolatait az egyenlőség emberi elvén és nem a kiváltságok jobbá-

gyi elvén, nagy nemzet számára megalázó elven épülnék”.

E rövid néhány sor világosan rámutat a szovjet ideológia lényegére és a szovjetpolitikára a nemzetiségi kérdésben. Lenin és Sztalin már 1917 november 2-án, tehát egy héttel az Októberi Nagy Szocialista Forradalom diadalmas kódása után kiadták „Az oroszországi népek jogainak kinyilvánítását”, amely „Oroszország népeinek egyenlőségét hirdette... minden korlátozás megszüntetése, amely az állampolgárok nemzetiségéből vagy vallásából folyik”.

Ezeknek az elveknek a gyakorlatba ültetésével Leninnek és pártjának sikerült elérnie azt, hogy a legbonyolultabb nemzetiségi és gyarmati elnyomásnak alávetett népek sok száz milliója megismerte azt az utat, amely a társadalmi, nemzetiségi és mindenféle elnyomás megszüntetéséhez és a magasabb társadalmi rend eléréséhez vezet.

Lenin nem érthette meg eszméinek teljes kibontakozását. A megkezdett munkát az az ember folytatta és juttatta diadalra, ahiről ugyancsak Barbusse már idézett művében megállapítja: „senkisémit testesíti meg tökéletesebben Lenin gondolatait és szavait, mint Sztalin”. Vagy ahogyan Bodnarus, Emil hadügyminiszter egyik előadásában jellemezte: „Sztalin — a ma Leninje”.

Sztalin a Lenin megjelölt útton haladva a szocialista állam építésében, majd a Nagy Honvédő Háború idején, s az ezt követő újépítésben mind anyagi, mind eszmi téren a történelemben eddig páratlan győzelmet ért el. A Szovjetszövetség ma a béke és demokrácia legszilárdabb védelmezője és bástyája; köréje sorakoznak fel nemcsak a kelet- és délkelet-európai népi demokráciák, hanem a felszabadulás harci szíkszában élő gyarmati és félgyarmati népek, s az imperialista országok öntudatos dolgozó tömegei is.

Románia dolgozó magyar népe szintén kegyeletes hálával adózik a nagy Lenin szellemének, mert társadalmi és sajátosan nemzetiségi felszabadulását, jogegyenlőségének biztosítását a lenini-sztalini eszmék jegyében harcoló Vörös Hadseregnek, valamint a romániai munkáosztály, mint a nemzetiségek kitartó fegyvertársa, reakcióellenes és imperialistaellenes, áldozatos, következetes harcának köszönheti.

PAÁL JÁNOS

Akik lerongyolják a népet és aztán nem kell a rongyos Szomorú állapotok Szörcsén

(Szörce) — Most, amikor a beületes dolgozók milliói éjt nappá téve építik azt az új világot, ahol a tisztesség, szorgalom és becsületet termelő munka a jelszó és ahol már semmi keresnivalója az elmúlt idők népnemzetnek, van még hely, ahol a falu vezetői értékségei nem jó példával járnak elől, hanem a nép kiszolgáltatásában. Konokul, vakon rohannak saját vesztükbe. Holott, ha kinyitják szemüket és széjjel-nemének, látják, milyen kálvária a szőlőmunka, tudják, hogy a nép szolgálatába állítanak, azaz együttük és jobban boldogulhatnak. Ha tudatlan, sötétben tartott egyszerű emberekre lenne szó, bőven akadna mentés számukra. De bűnik azért megbocsáthatatlan, mert tanulni emberek, tehát tudatosan elalenségek népként.

A TELHETETLEN PAP

Fájdalmas érzés fog el, hogy a krisztusi szeretet földi hirdetője, a lelkész, mennyire elvetemedett tud lenni azzal a néppel szemben, amelyet saját vallása szent parancsoként is szeretnie, segítenie, gyómoztatnia kellene. Márk Sándor szörcei református lelkészről van szó, aki a tavalyi asztalos éven, mikor az emberek az éhségtől szédelegve

tengették életüket egy-egy napról a másra, a neki járó képet kegyetlenül behajította — természetben. Azért, hogy saját betevő falatját biztosítsa? Nem! Az így haragsolt gabonával üzérkedett. Volt szíve a nyomorult éhezésként 350—400.000 lejt elvenni egy kiló zab- és árpa- liszt keverékért. Nehány kiló burgonyáért, vagy lisztért összevásárolta a megzúrt emberek földeskedését. Így Király Ferencről néhány millióért és 3 mázsa burgonyáért vett egy hold földet. Ugyanígy húzta ki Dónáth Zoltán lába alól két hold szántót és két hold kaszáló- t. Szaniszló Kálmántól szintén

két hold földet és több másfél.

Nem állja azonban a szószékről is mooskolni a demokráciát, mondván: „Nemsokára jön nekünk a mi demokráciánk”, vagy: „Akármilyen demokrácia is van, kecskéből nem lehet juhot nevelni”. Mikor a dolgozók maguk közül való bíró akar- tak választani, úgy nyilatkozott, hogy: „Ilyen rongyos nem kell bíró- rának, hanem nagygazda, aki ismeri a régi magyar demokráciát”. Neki a jelenlegi bíró, ifj. Szász Elek tetszik, aki annak a nemzeti pa- rasztpártnak volt az alelnöke, amely a Maniu-gárdistákkal írtotta Erdély magyarságát.

Akik a papot sajnálják

Ami népgyűlölő nagygazda van a faluban, az mind a pap pártján áll. Így például Péter János, aki nagyon sajnálja a lelkészt, mond- ván: „A sok rongyosnak most víz- száadják a földet és elveszik a tisz- teletes úrtól, pedig ha akkor nem adták volna el, éhen döglöttek vol- na. Hiába, akkor volt jó világ, am-ikor a szegény ember dolgozott és nem politizált, a kommunizmust pedig börtönbe zárták”.

Vagy Hadnagy Vince 270 holdas nagygazda, aki váltig fenyegetőzik, hogy megváltozik a világ, s akkor minden demokráciát és kommunis- tát felakasztanak ezek közül Király

Imrét és Paizs Andrást pedig ő sa- játkézként köti fel.

Hová, kihez forduljon a falu szegény népe? Vajna László jegyző úrhoz, akit a burgonyabeszolgáltatás miatti szabotázsáért le kellett tartóztatni (igaz, hogy azóta haza- tért) és aki egy követ fúj a többi népnemzetével? Vagy egyes tömeg- szervezői vezetőkhöz, akiket mince- telen létére megszédítették a gaz- dagok?

Ideje lenne, ha észretérnének ezek is. Mert a nép ellenségeinek végé- ronyesen befellegzett és aki velük tart, azokat velük együtt seprí el a nép haragja.

Tartsuk be a földgáz-korlátozási rendelkezést

(Brassó) — A polgármesteri hiva- tál ismételen felhívja a lakosság figyelmét az 1947 december 1-én ki- bocsajtott 71. számú rendeletére, amelyben a közönség tudomására hozzák a földgáz használatának takarékossági rendjét, egyben megszab- ják a gáz használatának rendjét is. A földgázhasználat megállapította, hogy a kívánt 50 százalékos gázme- takarítás az 1946. évi fogyasztáshoz viszonyítva nem történt meg. Ezért a polgármesteri hivatal figyelmezteti a földgáz használó lakások tulaj- donosait, hogy a rendelkezéseket szor- gosan tartsák be és csak a megeng- edett mennyiségű gázt fogyasszák annál inkább is, mert a földgázta- rsaság és a gazdasági ellenőrző hiva- tal emberei meglepetésszerűen ellen- őrzéseket végeznek. Azokról az ese- tekről, ahol kihágásoknak jönnek a nyomára, jegyzőkönyvet vesznek fel és az ilyen eseteket a törvényszék szabotázs bírósága elé utalják. A bíróság által kiszabott büntetés mel- lett, ezeknek a lakásoknak, akik a ren- delkezéseket nem tartják be, megha- tározatlan időre lezárják a gázt.

A polgármesteri hivatal nyomató- kosan felhívja a fogyasztók figyelmét arra, hogy ha nem lesz kellő fogamatja a takarékosági intézkö- déseknek, kénytelenek lesznek elzár- ni a gázt a nap bizonyos óráiban a háztartásoktól, kisiparosoktól, ha- tóságoktól stb.

A brassói városi intézmények megválasztották az Egységes Munkáspárt szervező bizottságát

(Brassó) — A városi műszaki hiva- tál termében ülést tartott a városi intézmények személyzete, hogy a maguk keretében megalkítsák az Egységes Munkáspárt szervezőbi- zottságát.

A gyűlés vezetői, Popa, Anghel és Ursescu városi alkalmazottak is- mertették a gyűlés célját, valamint azokat az eszmei alapelveket, ame- lyek szellemében egységes és harcos

pártban szerveződik a munkásos- tály.

A választás során a következők lettek a városi intézmények személyze- te keretében az Egységes Munká- párt szervezőbizottságának tagjai: Bida Georgehe, Velican Nicolae, Miclaus Nicolae, Butnariu Iancu, Kővári Anna, Stan Magda, Olteanu Silvia, Vladareanu Constantin és Docuta Constantin. Végül megvá-

lasztották a megyei szervezet választási kiküldötteit Tasiedanu Stefan dr., polgármester és Velican Nico- lae személyében.

A gyűlés elejétől végig a legna- gyobb lelkesedés hangulatában ment végbe. Befejezésül határozati ja- vaslatot szavaztak meg, amelyben kötelezettséget vállaltak a Népkör- tarsaság felvirágoztatásáért folyó munka és harc folytatására.

Szabotázsitételek Brassóban

(Brassó) — Klein Viktor fekete- halmi lakost a „Tehrom” üzem tulaj- donosát 20 ezer lejre büntették, mert készítményeinek árát nem állapította meg és nem függesztett ki hiva- talos árjegyzéket.

Benkő László sepsiszentgyörgyi gazdálkodót a termény beszállítatá- sának elmulasztása és kezdetleges eszközökkel való cséplésért egy évi elzárásra ítélték.

A brassói IAR-üzemek feljelenté- sére Grossu N. Ioan ezredesét kétho- napi elzárásra és 10 ezer lej pénz- büntetésre ítélték. A vádlott még az elmúlt év folyamán kötelezettséget vállalt arra nézve, hogy az IAR-üzemektől ellátja sertéshússal és ételal- lal, erre a célra annakidején 20 mil- lió lej előleget vett fel a gyártól. Vállalt kötelezettségének mind a mai napig nem tett eleget, ezért a válla- lat bizalommal való visszaélést tett ellene feljelentést.

Eros István Udvarhely megye nagyváltalmi molnárt különböző szabálytalanságokért 5 ezer lej pénz- bírságra ítélték.

Olvasd és terjeszd a „NÉPI EGYSÉG”-t!

2. NÉPI EGYSÉG I. R. 20

Tíz évre ítélték Ghilezan Emilt, egy manista összeesküvő csoport vezetőjét

Az összeesküvő társaság többi tagja 3 évtől 10 évig terjedő elzárást kapott — Ítélet hangzott el Georgescu tábornok ügyében is

(Bukarest) — A katonai semmitő- szék a napokban tárgyalta Georgescu Petre tábornok ügyét. A tábor- nok több tisztársával együtt része- se volt az Aradon leleplezett össze- esküvés pernek. Ügyét annakidején kiválasztották, így került most a bíróság elé. A katonai semmitőszék Georgescu Petret az állam egysége ellen irányuló összeesküvés miatt 9 évi súlyos börtönre és polgári jog- gainak 5 évi elvesztésére, fegyver-

rejtegetés miatt pedig 5 évi fogház- ra, 20.000 lej pénzbírságra és 2000 lej bírói költség megfizetésére ítélte.

A fővárosi katonai törvényszék ítéletet hirdetett egy manista terror- csoport bűnperében. Ez az úgyneve- zett Ghilezan-féle csoport, amelynek tagjai 10 és 3 év között váltakozó börtönbüntetést kaptak. A csoport fejt, Ghilezan Emilt tíz évi elzárá- ra ítélték.

Milyen esetben indítanak eljárást adócsalás címén február 1 előtt is

(Bukarest) — A pénzügyminiszeri- um körrendeletet küldött a pénzügy- igazgatóságokhoz, közzéve, hogy az 1947 december 20. után felfedezett adócsalás ügyekben 1948 február 1-ig nem vesznek fel klagási jegyzőköny- vet, a felülvizsgálatok addig az idő- pontig szünetelnek.

„Az adócsalás esetekben az alábbi körülmények között február 1-e előtt is elmulasztandó a büntügyi eljárás: január 9-től az évi 500 ezer lelnél na- gyobb összeggel megadóztatott adóal- apok esetében ha nem rendelkeznek az eljárás megkezdéséhez szükséges

törvény megjelenését követő tíz nap- ben sem szereztek be, december 29-től kezdődően azon kere kedelmi és ipar- vállalatok esetében, amelyek nem ve- zetik be üzleti könyveikbe kötelező műveleteket, vagy az adatok nem fe- lelnek meg a valóságnak, elvesztik ezeket a könyveket, hamis számlát ál- lítanak ki mindezen esetekben függet- lenül az adóalapról. Ugyancsak ilyen eljárás a tartozások azok is, akik a december 20. után lejárt időpontban esedékessé vált levont adót nem fizet- ték be.

KISHIREK A NAGYVILÁGBÓL

● A RUHR-vidéken egyre nő az élelmezésség a hiányos élelmiszerel- látás miatt. A sztrájk terjedésben van.

● BECSBEN a hatalmas szélvihar következtében több ház összeomlott. Az angol partvidéken is viharok dühöngenek, aminek következtében a partmenti hajózás teljesen megbénult.

● ATHENBEN újabb kétszáz egyen- t helyeztek letartóztatásba. Luliz t. az EAM központi bizottságának tagját és Hadzabejst, a baloldali párt vezető- jét likaria szigetre szállították. Rajtuk kívül mintegy 400 baloldali személyt vittek erre a szigetre az utóbbi napok- ban.

● FRANCIAORSZÁGBAN nagy nyugtalanságot keltett a hír, hogy Frankfurtban németek bevonásával komoly tárgyalások indultak a nyu- gatnémetországi kormány megalakítá- sára nézve.

● AZ EGYIPTOMI diákrág tiltako- zott a kísérlet ellen, hogy a kormány újból felvegye a tárgyalásokat az an- glokkal.

● A LONDONI kormány négyszáz- ezer darab fegyver szállításáról tár- gyal a görög monarcho-fasiszták meg- bizottsáival.

● A PALESTINAI BIZOTTSÁG munkájában való részvétel elutasítot- ták az arabok. A palesztinai Zsidó Ügynökséget Mose Shertok képviseli a bizottságban. Szoboljev szovjet ki- küldött megfigyelőként részt vesz a bizottság tanácskozásain és ellátogat Palesztinába is.

● A CYPRUSZI szakszervezeti kör- pont kiáltványban közölte, hogy Mar- koss tábornok kormányát isméri el Görögország kormányaként.

● AZ OSZTRAK szövetséges ellen- őrző bizottság szovjet vezetője kijel- entette, hogy a nyugati hatalmak nem hajtották végre ausztriai fővezetőkben a leszerelésre és náciellenítésre vonat- kozó megállapodásokat és munkássá- zadok címén fenntartanak osztrák ka- onai alakulatokat.

● A BRAZILIAI Sao-Paulóban könnyűfakasztó gáz alkalmazásával tar- tottattak le negyven kommunista. ● A MAGYAR közlekedésiügyi min- iszter elhatározta, hogy a debreceni egyetemen román, a szegedi egyetemen pedig jugoszláv tanzséket létesítenek.

Ami megvan, ami még hiányzik és ami a fasiszta „elmenekítés” következtében elpusztult a Székely Nemzeti Múzeum 48-as gyűjteményéből

(Sepsiszentgyörgy) — A Székely Nemzeti Múzeum gyűjteménye már annak alapításakor több szabadságharcos emlék került. Későbbi vezetői aztán is egyre nagyobb gondot fordítottak arra, hogy ez a gyűjtemény növekedjen, gyarapodjon, ami könnyű volt. Hiszen éppen a Székelyföld, elsősorban pedig Háromszék szinte gyűjteményháza a szabadságharcos emlékeknek. Talán még most sincs a vármegyében egyetlen község, ahol padlásokon, itt-ott, a legtöbb helyen felismeretlenül, ne kallódna egy-kettő a szabadságharc emlékeiből. Ezeknek összegyűjtésére rövidesen sor kerül. A munkát Székely Zoltán dr., a Múzeum igazgatója vállalta, akivel éppen a nagyvennyolcas gyűjteményt tekintjük meg.

Gábor Áron ágyúja

Elsőnek is Gábor Áron ágyúja mered elénk. Bizony, ha a legutóbbi világháború hatalmas ágyúira gondolunk, kezdetlegesen tűnik. A szabadságharc idején azonban, — amint ismeretes — igen jól megfelelt céljának. Jól tudjuk, hogy a kő-kősi hídnál, Hidvégnél, itt az állomás körül, az Eperestől igen sikeresen dolgoztak. Nagy veszteségeket szenvedett tőlük a cár reakciós hadereje, s nem egyszer megfújni is kényszerült előlük.

Itt látjuk az egyik szekrényben Lőrincz József őrnagy, valamint a rétyi Zathureczky István százados, nagyvennyolcas vitézek emlékérméit, amelyekért sok csatában vért szolgáltak rá. Meghatottan, hosszan szemléljük Kiss Ernő tábornok nyergét. A szabadságharc örökméltká hőse az aradi tizenhárom között volt.

De térjünk vissza Gábor Áron emlékéhez. Itt látjuk két sajátkezűleg készített asztalt. Az „ágyúöntő” ugyanis ezermester volt s az asztalossághoz csakúgy értett, akár az ágyúhoz. Hányszor dolgozott mellettük éjszakákon keresztül, csillogó szemekkel készítette a terveket, rendeleket!

Bem hadi-nyomdija

Bem tábornok a gyűjteményben ugyancsak képviselve van: itt van híressé vált botja és hadi-nyomdija. Utóbbin készítette felhívásait, amelyek lelkes szava lángra gyújtotta, harcra buzdította a Székelyföld népét. Itt van Bem érdemrendjének fényképmásolata. Csak a fényképe, mert Herepei egykori igazgató az eredetit „elmenekítette” és — abszurd — a Múzeum annyit legnagyobb értéke, Dunántúlon, az egyik állomás, bombatalálat következtében elpusztult.

Nagy multja volt ennek az érdemrendnek. A legnagyobb volt, amit a szabadságharc hőseinek adhattak. Kossuth a nagyszabedű gyűjtemény után Bemnek nyújtotta át. Majd a szabadságharc leverése után, Bem a török hadseregben helyezkedett el. Haláláig büszkén viselte. Akkor a török kormány a számbelében élő Kossuthnak küldte, aki pedig Bem leplekesebb tisztelőjének, a székelységnek ajándékozta. Így került a Múzeumba, innen pedig 1944 őszén a mezeimissúlsábe.

Majd a szabadságharc fegyvereit nézzük meg. Hány harcban csillogtak fel, hány csatában járultak hozzá a szabadság kivívásához!

A kufsteini rabok készítette tárgyak

De vannak szomorú emlékek is a szabadságharcnak: a kufsteini honvédszervek sajátkezűleg készített tárgyai: láncok, tálcák. Mennyi

könny, mennyi szenvedés járult ezekhez az apró, fából faragott tárgyakhoz!

Majd az igazgatói irodában Székely dr. a levéltár nagyvennyolcas anyagából mutat néhányat. Izgatottan vesszük kézbe Gábor Áron rendeletét, nyugdíját, Bem sajátkezű írását: kinevezés az utóbbi, amelyben báró Szentkereszthy Zsigmond, 1849 március 29-én századosá nevezi ki. Felhívja egyúttal az új századost, hogy induljon a veszélyeztetett Besztercére.

„Szolnokot bevettük”

De történelmet jelent Kossuth Lajos kiáltványa, amely így kezdődik: „Szolnokot bevettük.”

Mind-mind és megannyi, amely a falvakban itt-ott meglapul, a székelység önvédelmi harcáról beszél. A történelem él a nagyvennyolcas gyűjtemény sok-sok kincsében, s

Azután itt van Bemnek híres kiáltványa a székelyekhez:

„Öseitekhez méltóknak bizonyíthatóak bé magatokat, fegyverit ragadatok a magyar nemzetiség és szabadság védelmére. Köszönetet mondok érte nektek a magyar kormány és szabadság nevében.”

A felhívás 1849 február 22-én kelt.

Olvassuk Görgey Arthur kiáltványát, amelyet a „feldunai” hadsereg fővezérének átvételkor adott ki.

ezekben az elszárgult, megrongyolódott írásokban. S valamennyi arra figyelmeztet: legyünk méltók azokhoz az időkhöz, amelyeket a fennmaradt tárgyak, íráskorok vissza-sza egy felőrára. Mert kötelezünk.

HOLLÓ ERNŐ

A miniszterelnök és a földművelésügyi miniszter meleg köszönete a MNSz újsági üdvözlétére

(BUKAREST) — A Magyar Népi Szövetség újsági üdvözlés távirata Savaulescu Traian földművelésügyi miniszter, egyetemi tanár, meglehetősen meleg válaszot. Groza Péter dr. miniszterelnöktől pedig a következő távirati válasz érkezett: „Minden köszönöm újévi jókívánságait és magam részéről is boldog újévi üzeneteket kívánok. Dr. Petru Groza miniszterelnök.”

Négy háromszéki népi kollégista beszél...

A bizakodás, határozottság és erős akarat oszendül ki az új értelmiség hangjából

(Kolozsvár, a N. E. levelezőtől) A „József Attila” főiskolás népi kollégiumnak több háromszéki egyetemi hallgató tagja van. Ezek közül négytől kértünk nyilatkozatot, akik az élet négy különböző területén akarnak népünk sorsának, jövőjének irányításában cselekvően résztvenni.

A biológus

A háromszéki megyei Szentkirályi középiskola szülöttje vagyok. Középszkolámat a Székely Mikló Kollégiumban végeztem, jelenleg a Bolyai Tudományegyetem természet-tudományi karán első éves biológus vagyok.

Bár a háborús viszonyok miatt csak hiányosan vagyunk felkészülve, mégis ezt a szakot választottam. Tudom, hogy komoly munkát mindent lehet pótolni. Egyetemi tanulmányaim elvégzése után sem fogom elfelejteni soha, hogy az egyetemen milyen meztelenül támogatásban részesültem: Az új népi kollégiumba való beutazással megoldódott lakáskérdésem, a menzán kapott ösztöndíjam pedig a kosztikérdésemet oldotta meg.

Minden igyekezetemmel azon vagyok, a lehető legnagyobb szak tudásra tegyek szert, hogy majd a jövő értelmiség nevelésében méltán megállíthassam helyemet.

A tanár

Román szakos tanárnak készülök. az előadásokat a román egyetemen hallgatom. Öszintén megvallom, féltem, hogy esetleg rossz „fogadtatásban” lesz részem román kollégáim részéről. Kétszemes csalódás! Professzoraink is meglehetősen letett figyelemmel bántak velünk. Gyűlölet, soványizmus sehol!

A Mikló Kollégiumban szeretnék tanár lenni. Szíves pálya, hogy minden erdélyi fiatal magyart

mulja meg a román nyelvet. Hiszem, ma, amikor a népi demokrácia biztosított jogegyenlőségünket, a közéleti pályák elfoglalásában nem lehet akadály az, hogy valaki ne beszélje az állam nyelvét.

En, mint jövő értelmiségi, teljes erőmmel fogok harcolni a két nép teljes megbéküléséért. Örömmel látom, hogy a két nép ifjúsága szinte barátságot kötött egymással, s ma közös diákközösség, diáktérkép, otthonai vannak.

A közigazdász

A legnagyobb bizonytalansággal indultam el az egyetem felé. Útutalóm mindössze az erős székely akarat és tudásszomj volt. Tanulmányi problémáim a lehető legjobban megoldódtak.

Ami Kolozsváron legjobban meglepett, az a mozgalmak, létező élet, amellyel lépten-nyomon találkozok itt az ember. Eleinte tévován szemléltem, de csakhamar tájékozódunk, s ma már mi is tevékenyen részt veszünk a Diák-szövetség, pártok, szervezetek munkájában.

Közigazdásznak készülök, hiszen szülők hazámiban a mérnökök mellett éppen a lehetőségeket és adottságokat látó közigazdászokra van a legnagyobb szükség. A szövetkezetgazdaságban szeretném specializálni magam. Szinte magam előtt látom a sok-sok paraszt szövetkezetet, kollektív üzemet, ahol mind-mind közigazdászok az irányítók.

Nem vagyok túlzott derűlátó, hiszen minket realitásra nevel

Az „Orosz könyv” magyarnyelvű folyóiratot indit

(Bukarest) — A „Cartea Rusă” az orosz könyvek romániai terjesztője. Szerény körülmények között kezdte munkáját, alig három éve kezdte meg működését, máris 181 román nyelvű kötetet adott ki összesen egymillióöttszáz példányban.

A „Cartea Rusă”-nak magyar osztálya is van, amely nagy gondot fordít arra, hogy a romániai magyarság ugyancsak hozzájuthasson azokhoz a könyvekhez, amelyből a Szovjetszövetség eredményeit, irodalmi és művészeti életét megismerje. Eddig magyar nyelven huszon-egy könyv jelent meg, egy-egy mű 3500—5000 példányban.

Az 1948 évi kiadványai között a kiadó ugyancsak nagy gondot fordított arra, hogy néptünk a szovjet alkotásokat minél jobban megismerje. Az év 100 romániai kiadást könyve közül 30 magyar nyelvű lesz. Az új kiadványok között Gorkij, Szolohov, Vera Panova, Alexej Tolsztoj és mások szerepelnek. Magyar nyelven Gorkij „Az anyag”, valamint Osztrovszkij „Igy edzik az acél” című világhírű munkái szerepelnek. A „Népszerű tudomány” sorozatban Leredev „Igy született a találmányok”, Voronkov Veljaminszov „Létezik-e élet a más bolygókön”, valamint Jasunszkoja „A gummi meséje”, valamint más könyvek kiadása van tervbe véve magyar nyelven.

Az „Orosz Könyv” kolozsvári intézete magyar nyelvű folyóirat megindítását tervezi. A lap főszerkesztője Gaál Gábor egyetemi tanár, munkatársai pedig a Bolyai Tudományegyetem tanárai, valamint a magyar írók legjobbjai. A lap első száma február végén jelenik meg.

Működés

En is a román egyetemen hallgatom az előadásokat. Itt egyáltalán nem tesznek különbséget faji tekintetben. Román kollégáikkal hamar barátságot kötöttünk, hiszen problémáink, nehézségeink közös.

Már tavaly is népi kollégista voltam az itteni „Szabó Dezso” középiskolási népi kollégiumban. Így a kollégiumi szellem nem új számomra. Szeretném, ha a székely népi tehetségeink erősebbé tájékozódna. Itt valóban közösségi, népi értékeinket kiállo, egész embereket nevelnek belőlünk.

Célom, hogy a lehető legjobb szakember váljak belélem. Tanulmányaim elvégzése után pedig ott akarok elhelyezkedni, ahol a romániai magyarságnak legnagyobb szüksége van rám.

VERESS GYULA

— JOZSEF ATTILA-EMLEKŰN. NEPELY SZENTIVANLABOR. FALVÁN. A Magyar Népi Szövetség szentivánlaborfalvi szervezete József Attila-emlékműveléssel rendezett. A műsort a helyi tanítóság igen nagy hozzájárulással készítette el és helyi, maradványt nyomot hagyott a hallgatóság lelkében.

Egy zürichi polgári házban...

1

A zürichi Speigeltasse egyik gondozott házában második emeleti tüllfüggönyös ablaka alatt emléktábla ezzel a felirattal:

„Itt lakott 1916 február 21-től 1917 április 2-ig Lenin, az orosz forradalom vezére.”

A szoba, amelyben Lenin lakott, igazi nyárspolgári hangulatot áraszt. Ilyen idilli biedermeieri környezetben készített elő a nagy számfűzőt a világtörténelem legnagyobb forradalmát. Vajjon 6 maga is ilyen idilli életet élt itt? Erre a kérdésre egykori házigazdája, a 82 éves Kammerer Titus ad választ. Az öregember elgondolkodva idézte fel a harminc év előtti emlékeket.

Az Uljanov-házaspár bizony nagyon szegényes körülmények között töltötte napjait náluk. Úgy szólva kizárólag burgonyáék, hüvelyesek csak nagyon ritkán kerültek asztalukra. A háziakkal közösen használták az apró konyhát, ahol Uljanovné, Krupszkaja asszony, maga főzött. De Krupszkaja asszony közben írásbeli munkát is végzett, s így gyakran megesett, hogy az egyszerű étel bizony odaégett. Lenin az ilyesmit fölüeny humorral vette tudomásul. Egy ízben, mikor hazajött a konyhában „sült” illat fogadta, mosolyogva mondotta: „Was sagen Sie, Herr Kammerer, wie gut es uns geht: wir haben jeden Tag Bibratenes!” (Lám, milyen jó dolunk van, minden nap sültet eszünk.)

Sejtették vajjon az egyszerű cipészmeisterék, milyen rendkívüli emberrel élnek egy fedél alatt? Hogy Lenin éppen abban az időben folytatta döntő harcát az imperialista háborús uszítók és a munkásosztály árulói ellen?

2

1917 április 2-án reggel Lenin bejelentette: „Elutazunk. Ruháinkat, apró holminkat itthagyük. Talán visszajövünk értük. De ha nem térnénk vissza, akkor is halálra fogunk rolni.” Nem tért vissza — és csakugyan hallottak rólok...

3

Röviddel Lenin halála után megjelentek a Weimari köztársaság küldöttei, megvásárolták a bútorokat, amelyeket azután az akkori német kormány a Lenin-múzeumnak ajándékozott.

Maradt ott azonban még Iljics Uljanov használati tárgyainak két apróság, amelyet a család erekeként tartogat. Lenin teaszűrője és egy fémfoglalató téspohár. Kammererék nagyon ragaszkodnak ezekhez az emlékekhez, akárcsak Lenin emlékéhez, aki az agg zürichi cipészmeister számára ma is a „kedves, jó Uljanov úr”.

Ahol Lenin elrejtőzött

Nem messze Leningrád városától van a Razliv-tó, az a hely, amely bekerült az Októberi Forradalom történetébe, 1917 nyarán ugyanis itt tartózkodott Vladimir Iljics Lenin, a dolgozók nagy vezére, 1917 júliusában érkezett Razlivba, akkor, amikor az ellenforradalmi kormány rávette magát a kommunista pártra és annak vezetőire.

Július 20-án, a régi pravoszláv nap-tár szerint július 7-én, elfogató parancsot adtak ki Lenin ellen. Ekkor Lenin — a párt határozata értelmében — illegálissá vonult. Július 24-én, a régi időszámítás szerint 11-én, Josif Viszárionovics Sztálin kíséretében elhagyta Pétervárt és elutazott a tengerpartra, ahonnan Razliv felé folytatta útját.

„Előttünk idősny házikó. Inkább esürnek nézzé az ember. Itt éte Lenin száműzetésének első napjait. A házikó homlokzatán tábla: „A proletariátus nagy vezére és a kommunista párt megalapítója, Vladimir Iljics Lenin. 1917 júliusában ebben a házban rejtőzött el a burzsoázia üldözése elől.”

A ház padlására szűk kis lépcső vezet, ahol minden úgy áll, érintetlenül, ahogyan Lenin hagyta. A padlás közepén ott található a kisny asztal, két székek. Ezek másolatok. Az eredeti darabokat a moszkvai Lenin-múzeum leningrádi fiókintézetében őrzik. A padlás mélyén szénabálmaz. Ezen a helyen aludt Lenin, Vladimir Iljics még ezen a távoleső, eldugott helyen is számos veszély fenyegette.

Az ideiglenes ellenforradalmi kormány nagy jutalmat tűzött ki a forradalmi vezér fejére. A rendőrkopók állandóan cirkáltak a városban és járták a környéket. Egyik nap, amikor a helyzet már tűrhetetlenné vált számára, csónakra szállt és átevezett a Razliv-tó túlsó partjára. Egy gondolta, ott megfellelőbb és biztosabb menedéket talál. Egy jól védett kis tisztáson, lombokból és szénabál sátrát készített magának. És oly tökéletesen álcázta magát, hogy a látogatására érkező G. Ordzonikidze sem tudta felismerni. Ivánov, munkás nevére kiállított útveve is volt. Itt élt egészen augusztus végéig. Itt is látogatta meg két ízben hűséges munkatársa és barátja, Sztálin. Innen irányította, innen buzdította fegyveres felkelésre a bolsevik pártot. Itt, ebben a lomsátorban írta nagyjelentőségű brosuráját: „A felszavakról” és az „Állam és forradalom” című művét.

A sátorhoz vezető út a tó partján halad, majd sűrű, sötét bozótokon keresztül vezetve irányt változtat. Harminc évvel ezelett itt még gyalogos-vény se volt, most pedig ez a hely a vidék legelőnkebb, leglátogatottabb pontja. A sátor hatalmas bokrokkal körülvett tisztáson állt. Ma a tér közepén pavillon van, amelyben kiállítás mutatja be Lenin életének és működésének azt a korszakát, amely a fegyveres felkelést megelőzte. Azt az időszakot, amely Lenin Pétervárra érkezése és a fegyveres felkelés kitörése között élt. Nem messze ettől gyönyörű gránit emlékmű emelkedik azon a helyen, ahol Lenin sátra állt. Az emlékmű egyik oldalán egyetlen szót véstek be nagy betűkkel: „Leninnel”. Az emlékmű közelében kis csiny sátor áll. Lombokkal, szénával van befedve — pontosan olyan, amilyen Lenin sátra volt...

Razlivba, ezekre a minden szovjet ember számára oly kedves helyekre — különösen most, a Lenin halálának évfordulója alkalmából igen nagy számban zarándokoltak el a legkülönbözőbb vidékekről. Az utolsó két hónapban mintegy 30 ezer dolgozó látogatót ide.

Milyen volt Lenin?

Erre a kérdésre úgy is válaszolhatunk, hogy száraz adatokkal megismerhetjük. Mi azonban helyette, néhány történetből jegyzünk fel, amelyek sokkal hűségesebben adják vissza a nagy ember arcát, mint a hideg adatok.

TIZ EVVEL A FORRADALOM ELŐTT halálra keresték Lenint. A Finn-öböl jegén hófűvásos éjszaka menekült. A jég hatalmasat roppant és csaknem betört lába alatti.

— Nem lehet tovább menni! — kiáltott fel a kísérő.

— Előre! — mondta Lenin. Mert a hátrólást, megállást, nem ismerie.

AMIKOR A FORRADALOM már fellángolt Oroszországban, barátaiával együtt Svájcba volt visszatérőben. Társai csak azt tudták: hazájukban a nép szabad. Jövedvényen érkelek. Ő azonban csendesen megszólalt:

— Oroszországban letartóztathatnak bennünket.

Csodálatosan előrelátó érzékel tudta, hogy a reakció még mindig igyekszik hazájában állását tartani.

IGAZA VOLT: OTTHON EL KELLETT REJTŐZNI. Pétervártól nem messze, egy csőszházban vert tanyát. Szép füves rétek voltak. Kért egy kaszát, a fűvet levágta és rendezte. Amikor eső jött, összetakarította.

A paraszt, aki egyszer megjelent, kérdezte:

— Ki rakta boglyába a szénát?

Lenin nem szólt. Mosolygott.

Nem szeretett jószágával hivalkodni.

HÁROM HÓNAPPAL hazatérése után, — előbbi sejtelve nem esett — halálra keresték. Egy munkásnál, a kulvárosban húzódtott meg.

A hatóságok, hogy elfoghassák, parancsot adtak ki a házmeistereknél: kora reggeltől késő estig a ház előtt kell állniok s ha idegent látnak ki vagy bemeni, át kell adni a rendőrségnek.

Lenin esernyősen a kezében lépdelt. Tudta: rá várnak a házmeistereket. Meg is néztek, mert hiszen a házban idegen volt. Lenin azonban a legnagyobb nyugalommal megettette sédjét. És a nyugalmat megzavarta a házmeistereket. Végtelen nyugalmú lélek volt, nem ismerie a retteget.

A NEVA HÍDJAIT már a munkáscsapatok őrték. Egy éjjel az őrség parasztsába burkolozott férfi állított meg. A tiszt is jött s kérdezte: vane engedélye. Hát bizony nem volt. Hiszen száműzetésből érkezett. Főlemelte sádját, a tiszt azonnal felismerte: Lenin volt. Tisztelgett és utat nyitott. A hatóságok kérdezték a tisztet, ki volt. Lenin, — válaszolt a kérdésekre. Majd hozzátette:

— Es a vakmerőség. Amikor mindnyájan érte reszketünk, én szírién átsétál a fehér haderők táborán.

ESZAKRÓL EGY LEANY érkezett Moszkvába s a közoktatásügyi miniszteriumban elmondta, hogy ők is megcsinálták a szovjetet. Tanácsot kért. A leány hazájába már visszatért, amikor Lenin hírt kapott a dolgról. Miért nem beszélhetett vele? Bántotta. Azidn legyintett: hiszen ők maguknak építik a szovjetet, a nép épít saját számára. A nép pedig mindig tudja, hogy mit csinál. Lenin rendíthetetlenül hitt a népben.

AZ EGYIK GYÁRAT látogatta meg. Egyszer csak revolvércsattanás vág a levegőbe. Lenin összerokad. Merénylet történt.

— Virvül a kórhasba, — emelik fel a körülrötte levők.

— Haza... haza... hazavágynek... — emelkedik fel Lenin.

Mert a családi otthon előtté igen nagy érték volt.

Lenin és a kultúra

A forradalmak nemcsak a nép gazdasági és politikai, de egyúttal kulturális átalakítását is jelentik. A szovjet életet Lenin fektette le, aki a szocialista állam kulturális alapjait a legnagyobb gondossággal, alapos sággal és előrelátással állította a jövő útjaira.

Mit jelentett Lenin számára a kultúra, amely egy szocialista államban más államokénál sokkalta többet jelent? Ő maga így fogalmazta meg:

„A marxizmus, mint a forradalom problémáinak ideológiája világtörténelmi jelentőségre emelkedett. Nem vetette el a polgári kor műveltségének legértékesebb eredményeit, sőt ellenkezőleg, felhasználta és átdolgozott mindent, ami érték volt az emberiség eszmévilágának és kultúrájának több mint kétezer éves fejlődésében.”

Ezek a sorok határozottan bizonyítják, mennyire valótlanság az imperializmus és a fasizmus állítása, amely szerint a marxizmus mindent elvet, ami eddig történt. Nem gondolnak ezek arra, amit éppen Lenin látott legjobban: anyag nélkül nem lehet építeni, fejlődni és továbbfolytatni.

De milyen ez az új kultúra? Természetesen élesen különbözött az eddigi kultúráktól, amelyek a népet, minden kultúra alapjait, kizárja és a felső tízezek szolgálatába áll.

Az új kultúra Lenin számára azt jelentette, hogy a dolgozó tömegek számára a gazdasági és politikai megújulásra azért volt főképpen szükség, hogy a kultúra áldásait a népnek át lehessen adni. Röviden: Lenin kultúrája az, amit a világ legjobbjai mindig óhajtottak. A lenini eszme az ember mindenféle, tehát kulturális felszabadulását is jelenti.

Ő maga is író volt, társadalompolitikai író. Sok ezer oldalra terjedő művei a leghatározottabban igazolják, egyúttal azt is, hogy művésze volt az írásnak. Ezért van az, hogy a kultúra, írás, képző és szín-művészet a Szovjetövezetben oly nagy dolgokat alkotott, mint sehol másutt. Nem kétséges ugyanis, hogy a művészet ott fejlődhetik, ahol segítőitársai akadtak. Lenin pedig nagy segítőitárs volt, aki a szívével bontotta ki a kultúrát, ahogyan azt a nép, a haladás megkívánta. Ugyanakkor nem óhajtotta azt, hogy a régi nagyokat egyszerűen lomtárba hánnyják. Azokat, akik a néppért dolgoztak, a néppel együtt mindig nagyra értékelte.

Egyet megkívánt. A kultúra a népet, a néphez gyökerezett. Amit más nagy szellemek is előírtak az alkotók részére. Gorkijjal a legbizalmasabb barátságban élt. A haladás szolgálta elősegítette, mind a saját maga, mind az állam segítségével, hogy nyugodtan, anyagi gond nélkül dolgozhassanak. A világ egyetlen részén sem becsülik meg annyira a kultúra munkásait. A becsülés Lenin akarata volt, amelyet Sztálinnal, legközelebbi munkatársával az élen, a szovjet állam híven betart.

Új sereg kél...

Az 1917 évi Nagy Októberi Szocialista Forradalom kitörése után nemcsak a cári világ reakciói, hanem az imperialista külföldi hatalmak is ádáz dühvel vetették magukat az ifjú szocialista országra. A forradalmat csak erős forradalmi hadsereggel lehetett megmenteni. A volt cári hadseregnek az a része, amely rokonszenvezett a haladó eszmékkel, szervezeténél, alkatánál fogva semmiképpen sem volt alkalmas a Forradalom vívmányainak megvédésére, a külső és belső ellenség megsemmisítésére. Új eszmei alapon álló, a szocialista eszméktől mélyen áthatott, proletár önfegyelmén alapuló hadsereget kellett szervezni. Olyant, amelyen eddig természetesen nem volt, nem is lehetett eddig a világon. Próbálkozásra, kísérletezésre nem volt idő.

Lenin, a forradalom és szocializmus nagy elméleti tudósa ezen a téren is bebizonyította, hogyan kell az elméletet biztos eredménnyel átültetni a gyakorlatba. A Kommunista (bolsevik) Párt és Sztálin segítségével olyan forradalmi hadsereget szervezett, amely nemcsak, hogy a belső, hanem a külső ellenséget is legyőzte és megverte az alapjait a Vörös Hadseregnek, amely leverte a borzalmas erővel támadó hitleri hadigépezetet és ma a világ legerősebb, legszilárdabb eszmei alapon álló hadserege.

Lenin tisztában volt azzal, hogy benne az országban a cári hadseregből alakult fehér hadosztályok között nemcsak fegyverszerű, tudta, hogy az intervenció haderők a modern technika minden vívmányával vannak felszerelve, ezzel szemben az ő forradalmi hadserege éhes, rongyos, nagyon hiányos felszereléssel rendelkező sereg, amelyet — polgári szemmel nézve — csak nagy jóakarattal lehetett haderőnek nevezni. Jóakarattal pedig abban az időben nagy hiány volt a világon.

A világ haladó szellemű dolgozói is szívesen néztek a forradalmi hadsereg elsőjei elé, Lenin mindent világosan látta. De azt is világosan látta, hogy a forradalmi haderőnek győznie kell a világon ugyanis nagyon kevesen tudták még akkor, hogy a legfogátalan felszerelésen, szervezett utánpótláson, jó ágyúkon, tankokon kívül van még egy döntő tényező. Ezt a tényezőt ismerte fel Lenin, Sztálin és a Kommunista Párt. Ez a döntő tényező pedig a forradalmi szellem volt! A támadó hatalmak a feltűrt irányított kegyetlen vasgölelemmel hajszolták katonáikat az ifjú szovjet állam ellen. Leninnek mélyen az ideológiai tudása nagy gyakorlati tapasztalattal párosult. Tudta, hogy a nép szabadság utáni vágya erősebb a gyorstűzű ágyúnál, tanknál. De pusztán ez a felismerés kevés lett volna a győzelemhez. Ez a nép széles tömegeiben is tudatosítani kellett. Ezt pedig csak olyan ösztön, becsület és ritka képességű ember tehetné, mint Lenin, aki a történelemben páratlanul rövid idő alatt itatva át a Vörös Hadsereget azokkal a forradalmi szabadság eszmékkel, amelyek ezt a sereget még a megélvől is kevesebb felszereléssel bíró haderőt is feltétlenül győzelemre vitték volna.

Azt a szellemet tette magáévá Sztálin és fejlesztette tovább annyira, hogy nem tűzés ma már azt állítani, hogy a Szovjet Hadsereg győzhetetlen. Mert a szellemmel ma már párosul a legmodernebb felszerelés is.

Lenin és a parasztság

1917 május 22-én beszélt először Lenin a parasztok előtt, amikor még nem is ismerték őt, Pétervárott, a Tavricieszki-palotában hangzott el ez a történelmi beszéd, Oroszország földműves-kiküldötteinek kongresszusán. Tulajdonképpen ez nem is parasztkongresszus volt, mert a résztvevők sorában sok olyan személy húzódott meg, akik a birtokosokat védtek. Igazi földműves nem volt sok. A földbirtokosok védői arról igyekeztek meggyőzni a parasztokat, még várjanak kissé, még ne vegyék el az uraktól a földet, legyen türelmük, ne haragítsák magukra a földesurakat.

1

De a parasztot nem könnyű dolog meggyőztetni. Gyanut fogtak és az értekezlet szünetében összeállva elhatározták, meghallgatják Lenint is, hisz már annyi szónokot hallgattak végig. Küldöttség ment Leninhez, akit arra kértek, beszéljen a parasztokhoz. És Lenin 1917 május 22-én este a parasztok körébe ment, hogy beszéljen hozzájuk.

Kinn zuhogott az eső. Lenin átlépett kabátján, átmedvedett cipőben állított be a hatalmas Tavricieszki-terembe és szerényen félrehúzóda az egyik sarokban, leült egy székre. Senki sem vette észre, hogy megérkezett.

Amikor az egyik katonaszónok befejezte beszédét, valaki bejelentette:

— Itt van Lenin és ha a képviselők óhaját, beszélni fog.

Ellenségei megkísérelték megakadályozni, hogy felszólaljon, de a parasztok körében kiáltották:

— Hallani akarjuk Lenint!

Lenin felment az emelvényre és beszélni kezdett. Nyugodt és egyszerű hangon világosította fel a parasztságot azokról a kérdésekről, amelyek előttük álltak.

„Az egész föld az egész népe... A nagybirtokosok földje ellenszolgáltatás nélkül a parasztoké. Miután helybeli parasztbizottságok így határoznak.”

2

A teremben néma csend volt. Lenin pedig tovább fejtegette, hogy a föld azé kell legyen, aki megműveli, a népe.

Lenin ellenségei lármázni kezdtek, füttyszóval szerették volna megakadályozni abban, hogy tovább beszéljen. El akarták folytatni szavát, amelyben az igazság csengett. A parasztok megharagudtak. Kiáltani kezdtek:

— Csend! Hallgatni akarjuk!

Lenin pedig emeltek hangon folytatta, nem kimélte tüdejét, minden szót érthetően ejtett ki. Az igazság elhangzott és ellenségei megijedtek.

A parasztok pedig érezték, hogy az az igazság hangja, hogy ez a győzelemhez vezető út, a szabad föld és a szabad munka útja.

És a szerényen öltözött ember, kopott kabátjában, hatalmas erővé nő a parasztok előtt, szava mennydörög a teremben.

3

Beszédét befejezte. Ellenségei fitymolták, a parasztok éljenzték. Majd kérdéseket tettek fel neki, a háborúról, a békeről és a földkérdésről. Minden érdeklődőnek szívesen válaszolt, érthetően, majd lelépett a szónoki emelvényről és hallgatósága a terem kijáratáig kísérte.

LENIN a férfi és a nő közötti viszonyról

(Beszéd a Zetkin Klárával a nemet és nemzetközi forradalmi mozgalomnak támogatására alakított folytatott beszélgetéséből.)

A háború következményeinek és a megkezdett forradalomnak a légkörében feloldódnak a régi ideológiai értékek és elveszítik kötelező erejét. Az új értékek lassan, a harcban kristályosodnak ki. Az embernek emberhez, a férfinak a nőhöz való viszonyában is forradalmasodnak az értékek és gondolatok. A dolgok még erjednek. A mulás és alakulás lassú, fájdalmas folyamata ez. A nemi kapcsolatok, a házasság és családi élet terén is. A polgári házasság bomlása, rothadtsága, szennyese, a házasság felbomlásának nehézségeivel, szabadságával a férfi számára és rablásával a nő számára, a nemi erkölcs és nemi viszony házgysága útjaitól tölti el az embert.

A polgári házasságházasság és a burzsoáz államoknak a családra vonatkozó törvényei fokozták a bajt és kiélezték az ellentéteket. Ez a szent magántulajdon házgysága. Eszensteti a megvásárolhatóságot, az aljasságot, a szennvet. Az emberek azonban az urakkal természetellenesség ellen is keresik jónaikat. A polgári értelemben vett nemi és családi reform nem segíthet. A proletárforradalommal egyidejűleg a nemi és családi forradalom is folyamatban van. Értéket, hogy ez a kérdés rendkívül érdekli a néket és az ifjúságot. Ők szemmednek a legjobban a mai nemi állapotok miatt. Ezek fiatalosával láradnak ellenük. Semmi sem volna helyetlenebb, mint ha merev önmegtartóztatást és hang polgári erkölcsöt prédikálnának az ifjúságnak. Veszedelemes azonban az is, hogy a nemi kérdés a dolgok központjává váljon.

Az ifjúság megváltozott magatartása a nemi kérdésben természetesen előre és elméletre hivatkozik. Evesek forradalmának és kommunizmusnak nevezik álláspontjukat. Azt hiszik, hogy valóban az. Nem vagyok azekta. De azt hiszem, hogy az ifjúság úgynevezett „új nemi élete”

— sokszor az öregké is — nagyon polgári és nem egyből a fő bordélyháznak a kiszélesítésénél. Ennek a szerelm szabadsághoz, ahogy mi kommuniztát értelmesszük, semmi köze sincsen. Bizonyára jól ismeri azt a nagyszerű elméletet, amely szerint a kommunista társadalomban a nemi ösztön, a szerelmi szűkséglet kielégítése olyan egyszerű és olyan jelentéktelen, mint egy pohár zónék a megívása. A nemi életben nemcsak a természetadta ösztön éli ki magát, hanem az is, ami kultúra az emberben. Akár magas, akár alacsony az a kultúra. Engels „A család eredete” című munkájában rámutatott arra, hogy az általános nemi ösztön hogyan fejlődött és finomodott egyéni nemi ösztönné. Természetes, hogy a szomszedságot ott ni akarja az ember. De a normális ember normális körülmények között nem fog a pocsolva mellé feküdni és abból inni, amelynek szélei zstrcsak a sok ajaktól. A szerelmekhetten kellenek és egy harmadik, új élet keletkezik belőle.

Lenin minden szavából éreztetem. — mondja Zetkin Klára —, hogy a lelkeből fakadt. Csodálkozom, hogy Lenin nagy politikai kérdések mellett az egyes jelenségekre is mekkora figyelmet fordít. Mint nagyszerű marxista, az egyes jelenségeket is, akárhol és akárhogyan mutatkoztak azok, az ezzel való összefüggésében nézte.

Az eszme meghódítja a világot

Forradalmak születnek és mulnak el. A történelem folyamán kevés olyan forradalomra emlékszünk, amely tartós eredményeket tudott volna felmutatni. Az elmúlt forradalmakban a nép törekvése mindig ugyanaz volt: lerázni a zsarnokságot, több szabadságot, nagyobb felfelkenyeret, emberibb életfeltételeket biztosítani azoknak, akik dolgoznak.

I.

A forradalmak sorozatos bukásán okulva sokan igyekeztek rendszerbe foglalni a forradalmi eszméket. Ezek közül Marx és Engels forradalmi tanításai bizonyultak a legéletrevalóbbnak. Hatalmas pártjuk is alakult, a szociáldemokrata párt. Az eszmei célkitűzések valóban jók is voltak, az idők folyamán azonban annyi változás ment keresztül, annyi téren alkudtak meg a körülményekkel, hogy gyakorlati értékük aligha volt.

Lenin volt az, aki Marx és Engels műveit megtisztította az idők folyamán ráakott sallangoktól, egészségtelen kinövéséktől és megalkotta a mindea dolgozó, minden elnyomott, minden kizsákmányolt osztály egységes forradalmi ideológiáját, úgy, hogy azt a gyakorlatban is meg lehetett valósítani. Lenin nem állott meg az elméletnél, hanem az idők folyamán következtetesen ültette át a gyakorlatba az általa tökéletesített forradalmi eszméket.

II.

Természetes, hogy ebben a harcban nemcsak az elnyomó osztályokkal került szembe, hanem igen sokszor a munkásmozgalom egykori vezérével is, akik számtalan esetben támadták tanait, felfogását. Voltak közöttük jószándékú, de kellő felkészültséggel nem rendelkező ideológusok, de sokkal nagyobb számban a munkásérdekek árúói, akiket Lenin könyörtelenül telelepett és rámutatott hibáikra.

Ilyen tökéletesen kikristályosodott ideológiával, az elmúlt forradalmak hatalmas gyakorlati tapasztalataival állott az 1917. évi Nagy Októberi Forradalom élére Lenin. Következtesen kitartva nyílegyenes eszmei és gyakorlati vonalán sikerülhetett csak ezt a forradalmat nemcsak győzelemre segíteni, de tökéletesen fejlesztett szocialista tanait a gyakorlatban úgy alkalmazni, hogy azokból a világ első szocialista állama fejlődhetett ki, amely ma már fölényesen bebizonyította életképességét.

III.

Lenin tanai azóta az egész világot elterjedtek, magáévá tette azokat az egész földkerekség minden haladó embere. A Lenin elmélete alapján létesült szovjetállam felé tekint minden béke- és szabadság szerető nép.

Ékesebben beszél a Szovjetszövetség harmincéves multja, amely igazolja Lenin tanításainak helyes voltát.

HIREK

A ROMÁNIAI MAGYAR NÉPI SZÖVETSÉG NAPILAPJA

Szerkesztő bizottság: dr. Horváth M. Károly, dr. László Ferenc, Szemlér Ferenc
Felelős szerkesztő: SZABADI LÁSZLÓ

ELŐFIZETÉSI DÍJAK

1 óra	110 Lei
3 óra	315 Lei
Fél évre	600 Lei
Égész évre	1100 Lei

Munkásoknak 1 óra 90 3 óra 270
Földműveseknek 1 óra 90 3 óra 270
Nyugdíjasoknak 1 óra 90 3 óra 270
Vállalkozóknak és bankoknak 180 Lei havonta.

Előfizetéseket csak készpénzfizetéssel ellenében vesztünk fel, előzetes postai beküldés mellett.

KÉZIRATOKAT NEM ÖRZÜNK MEG

Szerkesztőség és kiadóhivatal, Sepsiszentgyörgy, Lenin-út 5. Távfeszélő: 258
Brassói kiadóhivatali és szerkesztőségi kirendeltség: Str. Argentarilor 16. — Távfeszélő: 17-52.
Bejegyezve a brassói törvényeseken G. II. 1768-1944. szám alatt.

SZOLGÁLTATÁS GYÓGYSZERTÁRAK

Brassó. — Szerda: Schuster, Kapu-utca 56 és Mumulanu, Hosszú-utca 99. — Csütörtök: Sianu, Lópiac 8 és Marcu Vasút-utca 20/a. — Sepsiszentgyörgy: Zakariás, Malinovsky-út.

MOZGÓK MŰSORA:

Brassó, Aro: Nyomorultak. — Astra: Legény a gátón. — Capitol: Kereszt-úton. — Corso: Az ördög asszony. — Redut: A jegyzőhölgy. — Roma-nia Liberă: Moszkva küszönteletei. — Scaia: Az ördög asszony. — Sepsiszentgyörgy: Városi Nyugtalan szív. — Textilyári: Eskü (szovjet).

Tisztáztuk a kérdé

A háromszéki megyei Szakszervezeti Tanács rendezésében működő sepsiszentgyörgyi Munkás Szabadegyetem legutóbbi előadását Csehi Gyula író, egyetemi tanár tartotta. Az érdeklődés ezúttal is rendkívül nagy volt. A kiadó tudás az előadás után behatárolt érdeklődött a Székelyföld értelmiségének magatartásáról és elhatározta, hogy ma-nap, vasárnap délelőtt előadás keretében tisztázza az értelmiség szerepét a Román Népköztársaságban. A Román Kommunista Párt székelyföldi gyűléstermére szűkös fel-találkozása előtt tartotta meg Csehi Gyula egyetemi tanár előadását, amelyhez hasonló világos, nyílt ál-lásfoglalás, az értelmiségnek az új rendszerben való helyére rámutatás ebben a városban még nem történt. Az előadást magas színvonalú vita követte, amely végleg tisztázott minden eddig homályosnak látszó kérdést.

Függelékemlélt jelenségként könyveltük el azt a tényt, hogy a hallgatók sorában igen sok olyan értelmiségit láttunk, aki eddig kö-zömbösen szemlélte a dolgozók har-cát. Csehi Gyula előadása és az azt követő vita során mindenki világosan felismerhette, hogy erkölcsi és anyagi érdekei melyik táborba állítják.

— MA ESTE BENN-ENYER-UNNEPELY SEPSISZENTGYÖR- GYÖN. Lenin halálának huszadik évfordulója alkalmából a Szovjet- barátok Társasága (ARLUS) há- romszéki megyei fiókja este 7 órai kezdettel a városi mozgó helyisé- gében emlék-ünnepelet rendez. Beféltetés díjtalan.

— A BRASSÓI MAGYAR NÉ-
PI DALÁRDÁ január 21-én este 9
órán kezdettel a MNSz Mester-utca
16. szám alatti színházában műsor-
os háziestélyt rendez, amelyre ex-
traon hívja meg pártotagjait és ba-
rátaikat.

6. NÉPI EGYSÉG Jan. 21

A sepsiszentgyörgyi textilgyár és dohánygyár női dolgozói nagy lelkesedéssel csatlakoztak a Romániai Demokrata Nők Szövetségéhez

(Sepsiszentgyörgy) — A Textil-
művek szakszervezetének női tábora
gyűlést tartott, amelyen nagy lelke-
sedéssel csatlakoztak a Romániai
Demokrata Nők Szövetségéhez,
hogy mint az állami élet tényezői
rész vegyenek az ország újjáépíté-
si munkájában.

A textilgyári munkások politikai
és szociális téren egyaránt igen szép
munkát folytattak. Különösen ki-
emelkednek Reor Kálmáné, Gere-
mán Teréz, Szabó Jánosné, dr.
Horváth Miklósné, Havrán Gyula-
né, Nagy Anna, Máthé Sándorné,

Ruzsa Józsefné, Sonka Józsefné,
Geley Józsefné, Vargyasi Pálné,
Bagoly Árpádné és Égető Istvánné.

A Dohánygyár dolgozó női ugyan-
csak gyűlést tartottak, amelyen
273-an vettek részt. A megjelentek
hatalmas lelkesedéssel csatlakoztak a
Demokrata Nők Szövetségéhez. A
február 15-én, Sepsiszentgyörgyön
megtartandó nagy kongresszusra
Balcescu Anat, Grefu Anat, Tompa
Julianát, Imets Annát, Kozák Ró-
zát, Bordás Annát, valamint Sere-
ter Margitot küldték ki.

Szabotáló nagygazdát tartóztattak le Gidófalván

(Sepsiszentgyörgy) — A Gazdasági
Ellenőrző Hivatal szervei letartóztat-
ták Kövér Mózes gidófalvi hatvan-
hódas nagygazdát, aki következetesen
szabotálta a tejbeszolgáltatásra vonat-
kozó hatósági rendeletet. Kövér, aki
tevékeny földbírtoka mellett számos
marhával rendelkezett, a rá kirótt
napi két liter tejbeszolgáltatásnak sem
tett eleget. Kövér Mózesnek, aki
egyébként a falu tanítója is, október
15-től január 1-ig napi 2 liter tejet
kellett volna szolgáltatnia hivatalos

ár ellenében a városi inségek ellá-
tása céljából, míg január 1-től napi 3
liter tejet, amelyből Kövér a mai na-
pig egyetlen literrel sem szolgáltatót
be.

Kövér Mózes egyébként rendszeresen
szabotálja a közmunkát, holott tíz dík-
rós gazda. A demokratikus rendszer
ellenesége. Nem ártana, ha tanügyi
hatóságaink felfigylenének, kinek ke-
zeibe tették le ifjú nemzedékünk át-
nevelését.

SOVROM FILM

A REDUT mozgó BRASSÓBAN

1948 január 20-tól bemutatja a

Legyőzhetetlenek

című filmet.

amelyről az egész főváros elragadtatással beszél

— SZAPPANT OSZTANAK

SEPSISZENTGYÖRGYÖN. A
polgármesteri hivatal közli, hogy
a januári élelmiszerjegy 1. számú
szappanszelvényére megkezdődött
a szappan kiosztása. Az A-jelzésű
jegyre 500 gramm, a B-jelzésűre
250 gramm, a C-jelzésűre 150
gramm, a D/2 jelzésűre pedig 100
gramm szappant adnak.

— VÁLASZTÓI NÉVJEGY-
ZEKEK FELÜLVIZSGÁLÁSA
SEPSISZENTGYÖRGYÖN. A
polgármesteri hivatal a választói
névjegyzék szokásos évi felülvizs-
gálását 1948 január 21-23. kö-
zött tartja meg. Ezért felhívja
mindazokat a férfiakat és nőket,
akik 21-ik életévüket 1947-ben
töltötték be, hogy a fennírt napo-
kon jelentkezzenek a polgárme-
steri hivatal 13. számú szobájában
a választói névjegyzékbe való fel-
vétellük végett.

— AZ ENCIÁNBAN UJRA

MEKEZDŐDNEK AZ ISME-

RETFEJLESZTŐ ELŐADÁSOK.

A hardcsányi ünnepekre való tekintet-
tel szünetelő szerda esti ismeret-
fejlesztő előadások sorát az Encián-
ban újra megkezdődik. Az első elő-
adás január 21-én, szerdán este há-
romnegyed 8 órai kezdettel. A "Dóvász és a sport" címen Kéry F.
dr. tartja. Az egyesületi vezetőség
kéri a tagok minél nagyobb számú
vételét a megkezdésére. Az Encián ve-
tősege január 27. kedd este 7 órára
választmányi gyűlést hív össze. A
napirend fontosdátára való tekintet-
tel a tagok pontos megjelenését ké-
rik.

— IDEGEN ÁLLAMPOLGÁROK

MEGHOSSZABBÍTOTT TARTOZ-
KODÁSI IDEJE, (Bukarest) A mun-
kügyi minisztérium meghosszabbí-
totta mindazon külföldi állampolgá-
roknak az országban való tartózkodá-
si idejét, akiknek erre vonatkozó
határidejük 1947 december 31-én
lejár. Az ilyen alkalmazzottakat fog-
lalkoztató vállalatok és vállalkozók
február 1-ig a törvény megadta
illetéket letérítve helyezik, a letéti
elismervényt pedig benyújtják az
illetékes munkügyi felügyelőségnek.
A fennírt intézkedés csak a decem-
ber 31-én lejárt határideőkre vo-
natkozik.

— "ÉRIK A ROZSA" UZON-

BAN. (Uzon) Január 24-én, szom-
baton este az uzoni EMGE ifjúsa-
ga műsoros táncmulatságot rendez.
Bemutatója Imreh Ferenc uzoni
szobabíró "Érik a rozsa" című szin-
művét. A szerepekben jobbnáljobb
működővel alakítja. A jövedelmet
a kultúrha befizetésének költségé-
re fordítják.

— JANUÁR 31-IG KÉRHETŐ

AZ ÜGYVÉDI KOLLÉGIUMBA
VALÓ FELVÉTEL. (Bukarest) A
hivatalos lap egyik legutóbbi száma
közli az ügyvédi kamarák felszla-
tásáról és az ügyvédi kollégiumok
létesítéséről szóló törvényt. A me-
gyei kollégiumok taglétszámát az
igazságügyminisztérium állapítja
meg. Az ügyvédi kamarák va-
gyon a kollégiumokra száll. A kollé-
giumok átmeneti vezetőségét a minisz-
térium nevezi ki. A kollégiumokba
való felvétel január 31-ig kérhető.
A befizetés kérdéskörében háromtagú
szűrőbizottság dönt. A bizottság
döntése megfellebbezhető a kollé-
giumok szövetségéhez.

MNSz hírei

BRASSÓ:

Január 21-én, szerdán az óbrassói
szervezet heti taggyűlésén heti be-
számolót tart Boer Irén és Demény
Ferenc. — Január 23-án, pénteken,
a belvárosi szervezet taggyűlésén
Végh Jenő festőművész ismertető
előadást tart a szovjet művészetről.
Heti beszámolót tart Szentási Károly
és Molnár Mihály. — Január 23-án,
pénteken, a Brassó-bertalan szerve-
zetben, a Schmidt-téglagyár helyisé-
gében Benedek István és Koritár
Károly tart heti beszámolót. — Az
ifjúsági szervezet bolonyai csoport-
jának taggyűlésén január 21-én,
szerdán, Szentpáli Erzsébet és Be-
renkei Ödön. — az óbrassói csoport
taggyűlésén január 22-én, csütörtök-
ön Kiss Gyula és Kató József tart
heti beszámolót.

● A NEWYORKI spanyol konzulá-
tus előtt nagyarányú tüntetés volt a
spanyol szabadságharcosok kivégzése
miatt.

● A KINAI néphadsereg egységei
bevonultak Mukden elővárosába. A
város felszabadított részének lakói
fegyvert ragadtak és csatlakoztak a
néphadsereghez. A városban elrejtett
búzármazékat kiosztották a lakosság
között.

APRÓHIRDETÉSEK

HIRDETÉSI DÍJAK:

Apróhirdetés szavanként	— 3 Lei
Álláskeresőknek	— 1 "
Szövegírók szavanként	— 3 "
Keresés hirdetés cm	— 3 "
Keresés hirdetés előírással	— 6 "
Nyitár szavanként	— 8 "
Legkisebb hirdetés 10 sz	— 30 "
Jelzés és cím a kiadóban pótdíj 5 "	

Hirdetéseket csak a készpénzfizetés
mellett fogadjunk el.

FOGLALKOZÁS

SOFFÖR á lást keres. Címeket a bras-
sói kiadóba „Mégoltható” jelgére
kérek. 47-f

45 ÉVES magános nő, házvezető, vagy
anyahagyatásnak ajánlkozok vidékre
is elmegy. Nisztor Jozefa, Brasov, str.
Crisului 3. 51-f

ADÁS-VÉTEL

ÜZEMKÉPES kerékpár eladó 5000 lej-
ért a Mezőgazdasági Kamara sofför-
jénél, Sepsiszentgyörgy. (358)

CSÜR eladó ócsa áron. Hosszúfalva
294 szám. 45-a

FÜRDŐSZOBABERENDEZÉS eladó,
Sepsiszentgyörgy, Lenin u. 27. (357)

ELADÓ házhelyek Sepsiszentgyörgyön,
Érdek ödni Sepsiszentgyörgy, Oit u.
53. sz. (358)

ELADÓ mély gyermekkorosi kifogás-
tan állapotban, mátráccal. Érdeklődni:
Brassó, Cloaca-utca 8, földszint. 48-a

FEKVŐHÉNGERES 6 H. P. üzeme-
pes fűtőmotor eladó, Bihari Áron,
Nagyajta. (355)

ELADÓ új hordozható frógép, Olym-
pia és majdnem új Naumann varró-
gép. Brassó, Fekete-utca 44. apart. 4.
50-a

MÉHCSALÁDOKAT (kasban is) egész-
ségeset veszek. Kóncs Ferenc kerte-
szete, Sepsiszentgyörgy, Vásártér.
(349)

STRÁFSZEKÉ, nyereg, ruhazek-
rény, kálya, zabosléda, konyhakre-
dene, ajtó, ablakráma üvegekről,
divány, mosdószekrény eladó, Florici
Brassó, Hosszú-utca 112. 52-a

PERZSASZÖNYEG és egy csür eladó,
Florici, Brassó, Hosszú-utca 112. 53-a

ELVESZETT

ELVESZETT Gál Péter belvárosi lakos
pénzeszerénye. személyazonossági
igazolvány, keresztlevele és 8000 lej
készpénz tartalommal. Becsületes
megtalálót kérem, jutalom ellenében
juttassa el a fennírt címre. Különben
az iratoknak semmiért nem nyilvánítom.
(363)

Esti munkásliceum nyílik Brassóban

(BRASSÓ) — A nemzeti nevelésiügyi minisztérium lehetővé tette, hogy jó tehetségű munkásfijak érettségire tölthessenek. A tanfolyamokat, amelyek az ifjúságot előkészítik, a szakszervezetek irányítják, anyagi lehetőségeket pedig a minisztérium nyújt.

A tanfolyamokat, hogy a munkásifjúság napi munkáját is elvégezhesse, esténként tartják meg. Az esti tanfolyam nyolcosztályos sikeres elvégzése után az ifjak érettségire állhatnak. A beiratkozott tanulóknak az órálatogatás kötelező, év végén viszont minden vizsga nélkül felsőbb osztályba léphetnek. Újraerő a tanfolyamot vezető iskolások összetétele. Elnöke a tanügyi szakszervezet egyik kiüldöttje, tagjai az igazgató, egy tanár, a megyei szakszervezeti tanács egy tagja, valamint négy, a társak által megválasztott tanuló. A tandíj a tanuló jövedelmének arányában fizetendő.

A tananyag azonos az, amit a gimnáziumok megfelelő osztályaiban tanítanak. Egyelőre Bukarestben, Brassóban és Marosvásárhelyen nyílnak ilyen tanfolyamok.

A francia kommunista képviselők nem hajlandók részt venni a nemzetgyűlés törvénytelen tisztikarában

A reakciós pártok meszterkedése Franciaország legnagyobb pártját elűzte a parlamenti minden fontosabb tisztségétől

(Páris) — Ismeretes, hogy a francia nemzetgyűlés új vezetőséget választott és ismét Herriot, Eduard Lott és elnök. Ezután következett volna az alelnökök megválasztása. A Francia Kommunista Párt képviselői kijelentették, ragaszkodnak ahhoz, hogy a jövőben is a kommunista legyen a nemzetgyűlés első alelnöki tisztsége, tekintettel arra, hogy a Kommunista Párt az ország legnagyobb pártja. A többi pártok el akarták gáncsolni Duclos kommunista képviselőt felszólalásában, aminek kapcsán óriási tumultus támadt.

A Francia Kommunista Párt politikai bizottsága közleményt adott ki, amely megállapította, hogy a kommunista képviselőknek a nemzetgyűlés elnökségéből való kizárása amerikai utasításra történik. Ez azt jelenti, hogy a szocialista párt vezetői éppen olyan szolgai módon, mint a köztársaságpartiak és a degaullisták, alávetették magukat az amerikai imperialisták akaratának.

Tekintettel arra, hogy a nemzetgyűlés vezetőségének kijelölése során a kommunista képviselőknek csak kevésbé fontos tisztségek jutottak, a kommunista képviselők irásban bejelentették, hogy nem haj-

landók részt venni a nemzetgyűlés tisztikarában, mert a reakciós pártok összefogva ügyeltek arra, hogy a kommunista képviselőket alkalmatlanul elűzzék minden fontosabb tisztségtől. Egyébként a francia köztársasági tanács a kommunista képviselőt az új jelölőlistát 177 szavazattal 73 ellenében vetette el.

Tekintettel arra, hogy az első alelnöki tisztség helyett csak a harmadik alelnöki tisztséget és a titkárságot akarták juttatni a kommunistáknak, Cachin, a Francia Kommunista Párt parlamenti csoportjának ve-

zerője, levelet intézett a köztársaság elnökéhez és követelte a hárszabályok tiszteletbentartását.

Herriot, a nemzetgyűlés elnöke felolvasta a nemzetgyűlésben a kommunista és hozzájuk közelálló képviselők együttes levélét, amely szerint nem vállalnak tisztséget a nemzetgyűlés tisztikarában. Duclos kommunista vezető leszögezte, hogy a nemzetgyűlés teljes törvénytelenségben van és jog szerint nem is üléseshetik az olyan nemzetgyűlés, amely sorozatosan megsérti a hárszabályokat.

Megnyitják a francia-spanyol határt

A francia külügyminisztériumhoz közelálló körök úgy tudják, hogy amerikai utasításra megnyitják a francia-spanyol határt.

A stockholmi Aftonbladet című lap az alábbi párisi tudósítást közölte: „Jólétesült párisi körökben

határozottan kijelentik, hogy amerikai, angol és svéd pénzügyi körök jelentős összegekkel támogatják De Gaulle tábornokot. Ugyanakkor az Egyesült Államok és Európa nagytőkései minden kártyát De Gaulle tettek fel.”

Degaullisták merényleti kísérlete

Páris egyik külvárosában új köz- ségi választásokra készülnek. A lakosság megfélemlítése céljából amerikai autók mintegy kétszáz degaullista érkezett a városnegyedbe,

akik meg akarták rohamozni és fel akarták gyújtani a kommunista székházát. A városrész lakói gyorsan összesereglettek és elűzték a bű- renceket.

Elsodró erejű sikerrel szerepelt Brassóban és Sepsiszentgyörgyön a csángó népművészeti csoport

(Brassó) — Ünnepi hangulatú közönség gyűlt össze vasárnap Brassóban a Redut tennébe, hogy a csángó népi műsor sajátos szépségeiben gyönyörködjék. Nagy számban vonult fel az ifjúság és zart csoportban magyar katonák is a katonai egységektől. Jöttek, hogy a csángó nép köztiséteiben, népi művészetében gyönyörködjének.

Kiss Béla csernátalusi lakos bevezető előadásában elmondta, hogy 1908-ban, tehát közel fél évszázada, Vikár Béla gramofon viaszhangerekre átmentette a már akkor feledésbe merülő csángó népi dalokat. A hétélfalusi csángó népi múzeum létesítéséért dolgozó csernátalusi népi csoport köré- zére Budapestben lejtsezték a viaszhangereket és hangjegyeket a viaszhangerek leforgatásával. De azt írják Budapestről, hogy ez volt a viaszhangerek határyadala. Ugy lekapják, hogy ez a leforgatás volt az utolsó megszólaltatásuk. A csernátalusi népi csoport előadó együttese bemutatja most a végleges feledéstől utolsó pillanatban megmentett régi csángó népdalokat.

Kiallott a női-férfi vegyes kórus és énekeltek olyan szépséggel, hogy újabb bizonyosságot kaphattak annak a régi tételnek, — a népi dalokat a maguk hamisítatlan szépségében énekelni a falu népe tud igazán. A hivatásuk pedig az, hogy a szépségeket megismeressék és megszeressék a városok dolgozó tömegével. Az eredeti népi dalok hamisítatlan szépségeit, amelyekből a legnagyobb zeneszerzők mint kiapadhatatlan forrásból merítenek zenét anyagot és ihletet.

Egy női szavalókórus Kiss Béláné vezetésével népdaladát adott elő. A szavaló kórus azt is bebizonyította, hogy népdaladát is a legjobban tudnak előadni, multat idézni igazán szépséggel.

Fokozottan érezzük a ragyogó műsorzámok alatt, hogy a népi kiné- seket ki kell termelni, feladatok ez a falun élő értelmiségieknek. A csernátalusiak népművelő csoportja, mind-

megannyi tagja egyszerű fia a falunak — művészt tudtak adni műsor- számban és előadásban egyaránt. Ha most elismeréssel szólunk azokról, akik falusi nép fiait, lányait művelésével ilyen eredményt tudtak fel- lakozni, annál előbbben kell gondolnunk azoknak a falusi értelmisé- geknek a bűnére, akik egyebütt est elmulasztják.

Ezenkor érezhetjük a sürgető köte- lességet annak, hogy olyan értelmisé- get neveljünk a falvakra, akik tiszte- segesen megéltetik a kötelessé- güket.

Kodály-kórusra írt dalokat is hal- lottunk a csernátalusiaktól. Olyan tiszta csengéssel, énekeltek, hogy csí- szolt énekü városi dalokról is meg- ígérhetjük. Megdöntötték ezzel az állítást is, hogy Kodály-kórus éne- kelni nagyon nehéz. Foglalkozni kell vele és gyönyörödni meg a városban

és falun egyaránt. A közönség pedig hálás tapossa jutalmazza a fáradságot.

Egyik fénypontja volt a műsornak Benedek Kőteles István 78 éves csor- dapáztör mesemondása. Ősi csángó népmeséket vártunk tőle, ehegett gyermekkorából mesélt el derűs él- ményeket. Olyan üde volt, mint a havasi forrás csobogó vize. Kőteles bácsit, a régi MADOSZ-humoros sok- szor behívták még Brassóba mesét mondani.

Sepsiszentgyörgyön ugyancsak el- sodró sikert aratott a hétélfalusi népmű- egyesítés. A szorongásig zutott Szék- eley Nemzeti Múzeum dísztermének közönsége tomboló lelkességgel jutal- mazta a csángó együttes bemutatko- zását. Különös teltséget aratott a szin- pompás csángó népviselet, valamint a Székelyföldön eddig ismeretlen saját- ságos dallamú csángó dalok.

Elmarad a „Marshall-terv értékezet”

Az amerikai gazdasági felügyelőket a kémszervezet tagjai kísérik

(Washington) — Angol és fran- cia kormánykörök terve vették, hogy a Marshall-tervben érdekelt 16 európai államot értekezletre hívják egybe. Az amerikai külügyminisz- terium most meghívította ezt az el- gondolást. Lovett amerikai helyettes külügyminiszter ugyanis tudomásra hozta az angol és francia nagykö- vetnek, hogy az általuk tervezett ér- tekezlet egybehívása a jelen pillanat- ban nem kívánatos.

Az „Izvestia” érdekes cikkben foglalkozik a Marshall-tervvel. Rá- mutat arra, hogy az amerikai kör- mányköröknek a Marshall-tervre vo- natkozó megjegyzéseiből kitűnik, hogy az amerikai nagytőke érdekelt

tartják szem előtt és a nyugateuró- pai államoknak alkalmazkodniuk kell az amerikai érdekekhez. A Mar- shall-terv megvalósításával kapoco- latosan nagyszámú amerikai gazda- sági felügyelőt szándékoznak Euró- pába küldeni. A terv szerint ezek- nek a száma mintegy 500 lesz. Egyes hírek szerint a kiküldöttetel katonai missziók és kémelhárítószo- ruzati tagok kísérik. A lap végül megállapítja, hogy a kapitalizmus az emberi haladás kerékkötője. Az im- perializmus pedig, amely már két há- borút zúdított a világra, a békesze- rető népet fenyegető legnagyobb veszedelem.

A zó:z! szép eredmény után

46.810 hektár föld vár megmunkálásra tavasszal Csik megyében

(Csikszerecs, a NE tudósítójától) A csiki gazda az őszi mezőgazdasá- gi munkákat alkalmával mindig megte- tett, hogy az előirt intézked- seknek eleget tegyen. Az őszi mun- kálatok során vetési tervben szerep- lö 10.400 hektár helyett a 10.651 hektár dolgoztak meg. A tavaszi előirányzott munkában ugyancsak szép eredményt értek el. A 45.700 hektár helyett 47.688 hektár terüle- ten végeztek el a munkát.

Tavasza bevetésre alkalmas terü- let 46.810 hektár maradt, aminek 11.671 eke áll rendelkezésre. A munkálatokat három csoportban fo- gják elvégezni, tekintetbe véve ter- mészetesen az időjárást is. Az első csoportban 32.530 hektárt 14, a más-odik csoportban 11.661 hektárt 6, a harmadik csoportban 2616 hektárt 2 nap alatt kell elvégezni.

A mezőgazdasági kamara a tél so- rán 49 tanfolyamot rendez. Az elő- adásokba az EMGE-t is bevonták. Minden egyes tanfolyam 4 napig tart, az azokon általános gazdasági kérdéseket beszélnek meg, tekintetbe véve természetesen a helyi adottsá- gokat.

ÁRLÉTESI HIRDETMEY

A brassói kerületi vasútigazgatóság január 22-én nyilvános árlejtést tart tűzfára. Az ajánlatok zárt boríték- ban adandók be az összeg 3 százalé- kának kíséretében.

Közlebbi felvilágosításokat a bras- sói vasútigazgatóság anyagiellátási osz- tályától: (Serviciul de Aprovizionare Materiala) or, Brasso, str. Vasile Gobi- dila 4, az állomás mellett, telefon 36-71) és valamennyi vasúti álló- mástőlonségtől lehet beszerezni.

A brassói kerületi va- tligazgatóság

Jólsikerült a Népvédelem gyűjtése

(Sepsiszentgyörgy) — A Népvédelem legutóbbi gyűjtését rendezett, amelyben több mint 100 lelkes tag vett részt. A pénzgyűjtés 86.347 lejtt tett ki, amelyből a görög szabadságharcosoknak 15.847 lejt küldtek. A sepsiszentgyörgyi szervezet 2425 lejt kapott, amíg az árvaháznak 8760 lejt utaltak ki, végül 124 méter gyolcsot vásároltak 9315 lejért.

A cipészek és a szabók ugyancsak kivették részüket a munkából. Gáll Gyula, Dávid Károly, Kiss József, Nagy Sándor, özv. Boross Andrásné, Lukács Imre, Ráduly Róbert, Barabás Béla Bálint Gábor, Sorbán József, Barabás Gyula, Ráduly György, Nagy Gergely, Komán Sándor, Klárk József, Dálnoki Ferenc és Pataki Sándor egy-egy. Gáll Jenő pedig két pár cipőt készítették önkéntes vállalással, amíg Turóczi Ernő, Vén Zoltán, Vass Károly, Pánti János, Erdélyi János, Krizbai Ferenc, Rácz József, ifj. Rácz Ferenc, Bartha Lajos, Kiss Miklós, Tóth Árnád, Bacsó Gyula, Izsák Barabás, Szász Károly, Hamza József és Kolumbán Ernő különféle ruhaneműket ajándékoztak a Népvédelem szegényei részére.

A szervezet több mint 70 méter gyolcsot osztott ki 35 szegény gyermek között, azok közül pedig 26 kötényt készítettek a Napközi Otthon gyermeknei részére. Természetben 2500 kgr. burgonyát, 96 kiló babot és 250 kgr. káposztát gyűjtöttek. A szabók 27 sportcipőt és 3 salát készítettek, azok közül a fentiekben kívül más ruhaneműket és iskolaszerkeket osztottak ki a gyermekek között.

MEGHÍVÓ

A Magyar Népi Szövetség Brassó megyei szervezete folyó év február hó 1-én délelőtt 9 órai kezdettel a szervezet Mester-utcai székházában évi rendes közgyűlést tart.

Tárgysorozat:

1. Elnöki megnyitó.
2. A műtői közgyűlés jegyzőkönyvének felolvasása és hitelesítése.
3. Tifitári jelentés.
4. Szakosztályi jelentés.
5. Pénztári jelentés és a számadatok bemutatása.
6. Hozzászólások a jelentésekhez.
7. Tisztújítás.
8. Zárószó.
9. A közgyűlés tagjainak és a helyi szervezetek kiküldöttainak pontos megjelenését kérijük.

Brassó, 1948. január 15.

A MNSz brassó megyei szervezetének elnöksége.

Emelkedik a termelés — nő a fejadag

41 százalékkal több cukrot — 85 százalékkal több melászt — 82 százalékkal több répaszeletet termelt a botfalusi cukorgyár, mint 1938-ban

(Brassó) — Mint tudvalevő, fel-emelkedt a lakosság cukorfejadagját. Ez a termelés emelkedésének eredménye. Ezen a téren a botfalusi cukorgyár járt az élen, amikor az idei 73 napos cukorkampány alatt 1608 vagon cukrot gyártott.

Összehasonlításképpen közöljük az 1938., 1946. és 1947. évi termelési eredményeket: A botfalusi cukorgyár 1938-ban 1439 vagon, 1946-ban 693 és 1947-ben 1608 vagon cukrot gyártott. Az 1946. évi 5452 vagon cukorréppal szemben 1947-ben 12.033 vagon cukrot dolgozott fel. Ez az eredmény részben a földművelésnek köszönhető, amely fokozott súllyal vetett a cukorrépa-termelésre, de főként a cukorgyár munkásságának és műszaki személyzetének, amely éjt nappal téve dolgozott, hogy a lakosság cukorigényét kielégítse.

Az ország nyolc cukorgyára közül egyébként a botfalusi gyár termelt

se érte el a legjobb eredményt. Külön kell megemlítenünk a vasúti alkalmazottakról, akik mindent elkövettek, hogy a cukorréppal rakott kocsik késedelem nélkül jussanak a gyárba.

ASTRA Mozgó BRASSO

Január 22-től, csütörtöktől bemutatja

Nemzetközi leánykereskedelem (A lélekkufarok karmai között)

című nagyszabású filmet

CSAK FELNÖTTEKNEK!

Főszerepben: Nagy Katalin és Berry Jules

Nyomtatva a Jókai-nyomda Rt. kőnyomógépeken. Sepsiszentgyörgyön.

Két szenzációs „fogósi” csinált a gazdasági ellenőrző hivatal Brassóban

Hatalmas mennyiségű élelmiszert és bőrt találta elrejtve

(Brassó) — A megyei gazdasági ellenőrző hivatal szervei a napokban házkutatást tartottak Rosner Regina Árvaház-utcai lakosánál. A házkutatás szenzációs eredménnyel járt. A lakás minden részében, a padlástól a pincéig, mindenhol élelmiszer volt elrejtve, amelyből egy család évekig élhetett volna. Az ellenőrző szervek hat asák finom fehérlisztet találtak gondosan elosztva a lakás minden részében. Jellemző, a nagymennyiségű liszt, olyan régen van felhalmozva, hogy már használhatatlanná vált. A fehérliszten kívül még 277 kiló különböző minőségű befőttet és lekvárt, 58 kiló édességet, 92 kiló sertés-, liba- és kacsaeszt, 74 kiló egységes lisztet, 95 kiló fehér, tészta-nak való lisztet, 25 kiló szörpöt, 4 kiló olvasztott vaját, 32 doboz egy-kilós Franc-kóvót, 60 kiló füstölt szalonnát, 20 kiló liba- és sertés-húst, 10 kiló hámozott diót, 12 kiló

konzervet, 26 kiló mosáscsappani és sós méter sifon-vásznát találtak.

Az ellenőrző közegeknek arra a kérdésre, mi célja volt ezzel a nagymennyiségű felhalmozott élelmiszerrel, Rosner Regina azt felelte, „dolgoztam és gyűjtöttem, hogy legyen.” Arról azonban nem adott felvilágosítást, hogy hogyan és hol dolgozott.

A hatósági közegek a felhalmozott készletet elkobozták és átadták a „Tara Barsei” szövetkezetnek. Az ügyben megindult az eljárás.

Ugyancsak a napokban a rendőrség közegei Hügel Péter Hosszú-utca 262 szám alatt lakó állás nélküli magánisztárszóló lakásán nagyobb mennyiségű legfinomabb minőségű bőrt találtak. Azonnal értesítették a megyei gazdasági ellenőrző hivatalt. A kiszállított bizottság, a szekrények aljába és az ágyasdro-

nyokba eldugott árut elkobozta, amely 382 négyzetméter fekete és barna bőr, 652 négyzetméter fekete és szürke anilóp, 17 négyzetméter juhéből és 15 kiló króm varrószíjból állott.

Hügel Péter bevallotta, hogy a lefoglalt árut 1947 novemberében Kahan József Fekete-utca 33. szám alatti lakos megörzvéte végett helyezte el nála. A szolgálat ellenében Kahan lisztet és egyéb élelmiszert ígért. Az ügyben kihallgatták Kahan Ghermant, Kahan Judát és Sangelstein Eduardot. Kahan Józsefet nem sikerült kihallgatni, mert ismeretlen helyen tartózkodik, körözést adtak ki ellene.

Az árurejgetők bűne annál súlyosabb, mivel az elkobozott árukészlet, de különösen a varrószíj, a legfinomabb minőségű, amelyet a gépek hajtószíjainak összevarrására használtak és ma ritkakészítmény.

Brassóban megkezdődött a népszámlálási iverk szétosztása

(Brassó) — Brassóban megkezdődött a népszámlálási iverk kihordását a lakosság részére. Ezzel kapcsolatban a városi népszámlálási ügyosztály vezetője a következő felvilágosításokat adta:

A népszámlálás munkálatainak megkönnyítésére és megőrzésére megkezdődött a népszámlálási iverk kihordását. Ezek az iverk a lakások, épületek és mezőgazdasági ingatlanok összeírására vonatkozó kérdéseket tartalmaznak, amelyeket a népszámlálást végző közegek a polgároknak kihordanak, a tennivalókat megmagyarázzák és kitöltés végett otthagyják. Akit nem találnak otthon, ott a háztulajdonosnál vagy annak távollétében a szomszéd lakónál hagyják az iverket. A kihordott iverket a lakosoknak január 25-ig ki kell

töltenie. Vasárnap a személyi összeírási iverkekkel jelennek meg az összeíró közegek és átveszik a már kitöltött CL és AP jelzésű űrlapokat.

A városi népszámlálási hivatal vezetője közölte, hogy a város magyar nyelvű lakosságának részére, magyar nyelvű utasításokat és magyarázatokat tartalmazó falragasztókat készítettek, amelyeket a város minden részében kifüggesztettek. Ezenfelül a MNSz városi irodájában, Mester-utca 16. szám alatt és az összes iskolákban megfelelő mennyiségű magyar nyelven nyomtatott tájékoztatót is, valamint az ipar és kereskedelemügyi minisztérium központi statisztikai hivatalának magyar nyelven kiadott füzet teljesen díjmentesen kapható. A népszámlálással kapcsolatban mindennemű felvi-

lágostás a városi népszámlálási hivatalnál szereshető be, a városháza második számú épületének első emeletén, az anyakönyvi hivatalban.

Január 24-én alakul meg a gyümölcsstermelő szövetkezet Sepsiszentgyörgyön

(Sepsiszentgyörgy) — A Magyar Népi Szövetség vármegyei gazdasági bizottsága, karöltve az Erdélyi Magyar Gazdasági Egyesület helyi ki- rendeltével, a Kaláka szövetkeze- teivel és a mezőgazdasági kamarával, a Háromszéki Gyümölcsstermelők Szövetkezetének megalakítását határozta el. A szervezőbizottság már is megkezdte munkáját. Ezúton is meghívja a szakembereket, a termelőket, a január 24-én, szombaton délelőtt 11 órakor, a MNSz székházában megtartandó közgyűlésre.

A sepsiszentgyörgyi pénzügy- igazgatóság közleménye

(Sepsiszentgyörgy) — A pénzügy- igazgatóság a 206.894. minisztertanács határozat alapján közli:

Mindazok az adózók, akik az 1947-48. költségvetési évről nem adták be adókielvezési nyilatkozatot a földadó, házadó, kereseti adó, összjövedelmű adó, háborús nyereségadó, illeték adó, illeték egyenérték, hagyatéki illeték és autóbillet megállapítása szempontjából, azt január 15-ig pótolhatták. Fentemlített névű adó hiányosan vagy nem ösztönben beadott bevallások is a jelzett időpontig kiegészíthetők voltak abban az esetben, ha az ügyben nem vették fel kényszeri jegyzőkönyvet vagy adókielvezési jegyzőkönyvet.

A pótbevallási nyilatkozat alapján eredetileg különböztek január 31-ig fizetendő be az esedékes késedelmi kamattal együtt.

Az adók és illetékek, amelyek visszatartás vagy követelés fizetés útján esedékesek bármely költségvetési évről, ha nem fizették be, január 15-ig a törvényes késedelmi kamattal melletti lefizethetők voltak. Ezen illetékeknek különbözetei is, amelyeket nem jelen- tettek be, vagy a nyilvántartásból ki- maradtak, feantú időpontig pótolhatók voltak.

Az 1947 november hóra esedékes fizetés utáni adó 1947 december 31-ig volt befizethető és az 1947 december hóra esedékes adó pedig 1948 január 10-ig befizelendő.